Vapaat ohjelmat

Tapio Lehtonen

Mistä avoimessa lähdekoodissa on kysymys

Kohderyhmät

- Kotikäyttäjät
- Pienyrittäjät
- Suuryritykset
- IT-alan opiskelijat ja harrastajat

Käyttöehdot

- Vapauden määräävät käyttöehdot
- Tekijä julkaisee haluamillaan käyttöehdoilla
- Vapaan vastakohta omisteinen eli käyttö rajoitettu sopimuksella, patentilla tai muuten

Vapaita lisenssejä

- GNU GPL, GNU General Public License
- GNU Lesser GPL (ennen Library GPL)
- GNU Free Documentation License
- X11 license
- BSD license
- Artistic

Mitä pitää kieltää

- Jos lähdekoodi on täysin vapaa, kolmas osapuoli voi käyttää sitä tehdäkseen omisteisen version
- GNU GPL kieltää
 - tekijän nimen poistamisen tai vaihtamisen
 - muutetun ohjelman julkaisemisen rajoitetummalla käyttöoikeussopimuksella
- Jos ei julkista muuttamaansa ohjelmaa ei GNU GPL vaikuta mitään

Kotikäyttäjä

- Hinta
- Ei tarvita laittomia kopioita
- Tukea löytyy googlettamalla, postituslistoilta, keskustelupalstoilta, uutisryhmistä

Yrittäjä

- Hinta sinänsä ei ratkaise, riippuu mitä rahalla saa
- Maksettava asennus, ylläpito, koulutus
- Tukipalvelujen ulkoistaminen, muutkin kuin ohjelman tekijä voivat myydä tukea
- Uudet versiot voi ottaa käyttöön lisämaksutta tai pysyä vanhassa versiossa
- Tiedostojen tallennusmuodot avoimia standardeja
- Ei rekisteröimispakkoa

Isot yritykset

- Ei lisenssien hallintaa
- Ei pakollisia ylläpitomaksuja
- Siirrokset muille käyttöjärjestelmille ja/tai alustoille mahdollisia
- Samaa ohjelmistoa voi käyttää kaikissa maissa
- Ei jää myyjän vangiksi

Ohjelmien kehittäminen

- Ohjelman muuttaminen käytännössä vaatii lähdekoodin saatavuutta
- Lähettämällä muutoksensa ohjelman tekijälle ne hyvässä lykyssä tulevat seuraavaan versioon mukaan
- Kaikki, myös muutoksen tekijä, hyötyvät ohjelman parantelusta

Hyödyt

- Ohjelmakoodia voi itse lukea ja muokata
- Innokkaat vikojen etsijät tekevät ilmaista työtä
- Troijan hevosten ujuttaminen hankalampaa
- Ei sitoudu omisteiseen ohjelmistoon

Omisteiseen vapaata koodia

- Haluttaessa tehdä omisteinen ohjelma hyödyntäen vapaita ohjelmia käytetään ajoakaisia kirjastoja (joissa GNU LGPL)
- Kirjastoa ei muuteta jolloin alkuperäiset lähdekoodit on jo julkaistu
- Oma ohjelma voi olla kokonaan suljettu koska siihen on vain liitetty ajoaikaisesta kirjastosta vapaata koodia

Vapaiden ohjelmien tekijä

- Miksi ohjelmoija haluaisi julkistaa työnsä tulokset vapaana?
 - Leviää nopeasti ja laajalti (ilmaiseksi)
 - Ilmaisia testaajia
 - Ilmaisia apulaisia
 - Isoon sovellukseen voi saada projektin tekemään kehitystyötä
 - Käyttäjät tietävät tekijän nimen -> henkilökohtainen vastuu

Vapaiden ohjelmien tekijä II

- Miten ohjelmoija ansaitsee elantonsa?
- Myy tekemäänsä ohjelmaa
- Myy työtään
 - Koulutus
 - Asiantuntijapalvelut
- Työnantaja maksaa vapaan koodin tekemisestä
- On päivät töissä, vapaat ohjelmat tehdään vapaa-ajalla

Yhteenveto

- Vapaata ohjelmaa saa käyttää miten vain, paitsi:
 - Poistaa tekijän nimi
 - Levittää muutettua ohjelmaa muuten kuin vastaavilla vapailla käyttöehdoilla

